

УДК 336.22:336.71:336.76

JEL Classification: H25, G21, G18

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2025-2.98.12>

Олексій Малярчук, к.е.н., ст. викладач,
<https://orcid.org/0009-0004-6947-2820>

Конон Багрій, к.е.н., доцент,
<https://orcid.org/0000-0002-3516-9565>

Сергій Рилєєв, к.е.н., доцент,
<https://orcid.org/0000-0002-2058-1004>

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ТА ФІСКАЛЬНІ РИЗИКИ

Анотація

Актуальність і постановка проблеми. У сучасних умовах нестабільної економічної ситуації та реформування фінансової системи України проблема ефективного податкового регулювання банківських операцій на фондовому ринку набуває особливої ваги. Банки виступають активними учасниками ринку капіталу, здійснюючи широкий спектр операцій з цінними паперами, похідними фінансовими інструментами, інвестиційними фондами тощо. Однак існуюча податкова система не завжди враховує специфіку таких операцій, що створює фіскальні ризики та правову невизначеність.

Мета дослідження. Полягає у виявленні актуальних проблем оподаткування банківських операцій на фондовому ринку та формуванні пропозицій щодо підвищення ефективності податкової політики в цій сфері. **Методологія.** Дослідження базується на загальнонаукових методах аналізу, синтезу, порівняльно-правовому аналізу, а також вивченні практики застосування норм податкового та фінансового законодавства України та ЄС. Метод структурно-логічного узагальнення дозволив сформулювати пропозиції щодо вдосконалення системи оподаткування та зменшення податкових ризиків.

Результати. Визначено основні проблеми: відсутність єдиного підходу до обліку операцій з цінними паперами, складність податкової звітності, подвійне оподаткування при міжнародних операціях, а також ризики, пов'язані з трансфертним ціноутворенням. Запропоновано заходи з удосконалення оподаткування: гармонізація національного законодавства з європейськими нормами, запровадження податкових пільг для професійних учасників фондового ринку та розвиток цифрових інструментів обліку. **Практичне значення.** Отримані

результати можуть бути використані для підготовки змін до податкового законодавства, підвищення прозорості діяльності банків на фондовому ринку та зниження податкових ризиків. **Перспективи подальших досліджень.** Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку єдиної методології податкового обліку операцій з цінними паперами та деривативами, удосконалення механізмів узгодження податкових зобов'язань у міжнародних угодах, впровадження електронних систем податкової звітності та створення стимулів для банківських інвестицій у довгострокові й інноваційні фінансові інструменти.

Ключові слова: банки, фондовий ринок, оподаткування, фінансові інструменти, податковий облік, фіскальні ризики, інвестиції, цінні папери, трансфертне ціноутворення, податкова політика.

Кількість джерел: 11; кількість таблиць: 2; кількість рисунків: 2.

Oleksii Maliarchuk, Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer,

<https://orcid.org/0009-0004-6947-2820>

Konon Bagrii, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,

<https://orcid.org/0000-0002-3516-9565>

Serhii Rylieiev, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,

<https://orcid.org/0000-0002-2058-1004>

Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

TAXATION OF BANKING OPERATIONS ON THE STOCK MARKET: CURRENT PRACTICES AND FISCAL RISKS

Summary

In the current context of economic instability and the reform of Ukraine's financial system, the issue of effective tax regulation of banking operations in the stock market is gaining particular importance. Banks are active participants in the capital market, conducting a wide range of transactions with securities, derivative financial instruments, investment funds, and others. However, the existing tax system does not always consider the specifics of such operations, creating fiscal risks and legal uncertainty. The study aims to identify current issues in the taxation of banking operations on the stock market and to develop proposals for improving the efficiency of tax policy in this area.

The research is based on general scientific methods of analysis and synthesis, comparative legal analysis, and the study of the practical application of tax and financial legislation of Ukraine and the European Union. The structural and logical generalization method made it possible to develop proposals for improving the taxation system and reducing tax risks.

The main problems have been identified: the absence of a unified approach to accounting for securities transactions, the complexity of tax reporting, double taxation in international transactions, and risks associated with transfer pricing. Measures have been proposed to improve taxation of banking operations on the stock market, including the harmonization of national legislation with European standards, the introduction of tax incentives for professional participants in the stock market, and the development of digital accounting tools. The obtained results can be used to draft amendments to tax legislation, increase the transparency of banking operations in the stock market, and reduce tax risks. Future research should focus on developing a unified methodology for the tax accounting of securities and derivative transactions, improving mechanisms for coordinating tax obligations under international agreements, implementing electronic tax reporting systems, and creating incentives for bank investments in long-term and innovative financial instruments.

Keywords: banks, stock market, taxation, financial instruments, tax accounting, fiscal risks, investments, securities, transfer pricing, tax policy.

Number of sources – 11, number of tables – 2, number of drawings – 2.

Постановка проблеми. У процесі розвитку фінансового ринку України особливу роль відіграють банки, які не лише виконують традиційні кредитно-фінансові функції, а й активно беруть участь в операціях на фондовому ринку. Вони здійснюють угоди з цінними паперами, інвестують у корпоративні облігації, державні боргові інструменти, похідні фінансові інструменти, інвестиційні фонди тощо. Така активність банків на ринку капіталу створює додаткові податкові зобов'язання та потребує особливих підходів до оподаткування відповідних операцій.

Водночас чинна податкова система України не в повній мірі враховує специфіку банківських операцій на фондовому ринку, що призводить до виникнення низки проблем. Серед них – відсутність чіткої уніфікації правил обліку доходів і витрат від операцій з фінансовими інструментами, правова невизначеність при оподаткуванні транзакцій з похідними інструментами, складність податкової звітності, а також ризики подвійного оподаткування при здійсненні міжнародних фінансових операцій. Значну небезпеку становить і трансфертне ціноутворення в межах груп пов'язаних фінансових установ.

Фіскальна непрозорість і недостатня адаптація законодавства до сучасних практик функціонування ринку капіталу знижують інвестиційну привабливість банківського сектора, гальмують

розвиток інноваційних фінансових продуктів і створюють бар'єри для інтеграції в європейський фінансовий простір. Таким чином, постає об'єктивна потреба в аналізі чинної практики оподаткування банківських операцій на фондовому ринку, виявленні її недоліків і пошуку шляхів удосконалення податкової політики з урахуванням міжнародного досвіду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні науковці приділяють значну увагу проблемам податкового контролю та фіскальної політики в Україні. Бену А. (2022) акцентує увагу на необхідності адаптації податкового контролю до цифрових змін і нових економічних викликів [1]. Автор наголошує на важливості вдосконалення інституційного середовища контролюючих органів. Миколаєць А. П. розкриває як теоретичні, так і прикладні аспекти податкового контролю в умовах реформ, наголошуючи на потребі прозорості та довіри до податкових процедур, а також на недоліках нормативного регулювання [4]. Питання державного регулювання фондового ринку аналізують Босак А. О. та Дойнік Ю. В., які відзначають роль цього сегменту у зміцненні податкової бази та зменшенні фіскальних ризиків, підкреслюючи важливість міжнародного досвіду [3]. Іваненко О. Г. та Петров І. В. досліджують перспективи розвитку фондового ринку України, звертаючи увагу на фіскальні ризики, пов'язані з непрозорими фінансовими інструментами, та необхідність удосконалення звітності [2].

Формулювання цілей статті й аргументування актуальності завдання. У сучасних умовах динамічних змін фінансового ринку України та з огляду на посилення ролі банків як ключових учасників фондового ринку питання ефективного оподаткування банківських операцій набуває особливої актуальності. Недосконалість чинної податкової системи, відсутність уніфікованого підходу до оподаткування операцій з різними видами фінансових інструментів, а також зростаючі фіскальні ризики, зумовлені міжнародними транзакціями та трансфертним ціноутворенням, створюють необхідність глибокого наукового дослідження даної проблематики. Актуальність завдання полягає у потребі удосконалення податкової політики

для забезпечення прозорості, стабільності та конкурентоспроможності банківських операцій на фондовому ринку в контексті євроінтеграції України.

Метою статті є виявлення основних проблем і фіскальних ризиків, а також розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності податкового регулювання банківських операцій на фондовому ринку. Реалізація поставленої мети передбачає аналіз чинного податкового законодавства України та його відповідність міжнародним стандартам, зокрема нормам Європейського Союзу, а також вивчення практичних аспектів застосування податкових механізмів у банківській діяльності.

Таким чином, виконання цього дослідження сприятиме формуванню науково обґрунтованих пропозицій щодо гармонізації національної податкової політики з європейськими нормами, мінімізації фіскальних ризиків і підвищенню інвестиційної привабливості фондового ринку України.

Виклад основного матеріалу. Фондовий ринок охоплює широке коло операцій, які здійснюються банками як професійними учасниками. Відповідно до законодавства, такі операції можуть включати купівлю-продаж цінних паперів, торгівлю похідними інструментами, управління активами й інвестиційні послуги. З точки зору оподаткування ці операції підпадають під дію податку на прибуток підприємств, ПДВ (частково), ПДФО, військового збору, а також міжнародного податкового законодавства у разі крос-бордера.

Фондовий ринок є важливою складовою фінансової архітектури держави, адже саме через нього здійснюється акумуляція та ефективно перерозподілення тимчасово вільного капіталу, що спрямовується на фінансування стратегічних напрямів економіки [1, с. 255]. Відповідно до положень Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» цей сегмент виступає частиною загального ринку капіталу. Його функціонування забезпечується взаємодією суб'єктів ринку, що вступають у правовідносини, пов'язані з емісією, обігом, виконанням зобов'язань, викупом та обліком цінних паперів, включаючи похідні фінансові інструменти [3].

Фондовий ринок не лише виконує функцію перерозподілу фінансових ресурсів, але й слугує чутливим індикатором загального економічного стану країни. Його індекси відображають настрої інвесторів, ділову активність та рівень довіри до фінансової системи [2, с. 47].

Важливим підтвердженням тісного взаємозв'язку між діяльністю фондового ринку й загальним фінансовим станом держави є динаміка банківських активів, яка демонструє фінансову спроможність сектору акумулювати ресурси та інвестувати у цінні папери (табл. 1).

Таблиця 1

Сумарні активи українських комерційних банків станом на 01.11.2024, млн грн*

<i>Складова активів</i>	<i>Обсяг</i>	<i>Зміна</i>	<i>Темп зростання, %</i>
Активи в іноземній валюті	937 211	+10 327	+1.1%
Загальні активи (не скориговані на резерви)	3 593 398	+46 544	+1.3%
Готівкові кошти	99 421	+3 374	+3.5%
Цінні папери	1 529 897	+32 109	+2.1%
Банківські метали	249	+32	+14.7%

*Джерело: [11].

Отже, станом на листопад 2024 року банківський сектор України демонструє активну участь у фондовому ринку. За офіційними даними, обсяг вкладень банків у цінні папери сягнув 1 529,9 млрд грн, що на 2,1% перевищує показники попереднього місяця [11]. Це свідчить про посилення інвестиційної активності банків в умовах воєнної економіки та поступової стабілізації фінансової системи. Загальні активи банківської системи на ту ж дату становили 3 224,9 млрд грн, з яких близько 937,2 млрд грн — в іноземній валюті. Якщо враховувати активи до формування резервів, цей показник сягав 3 593,4 млрд грн [11].

Варто також зазначити зростання інтересу до ринку капіталу з боку фізичних і юридичних осіб: у 2023 р. кількість зареєстрованих

інвесторів у цінні папери зросла на 34%, досягнувши 166,2 тисячі осіб [10]. Така динаміка підтверджує загальну тенденцію до розширення участі приватного сектору у фінансових інструментах, що опосередковано впливає на податкову базу.

Зростання кількості інвесторів свідчить про поступову активізацію фондового ринку та підвищення рівня фінансової обізнаності населення й бізнесу. Така тенденція є важливим показником фінансової динаміки, оскільки участь у ринку цінних паперів сприяє формуванню довгострокового капіталу, розширює джерела фінансування для підприємств та впливає на структуру податкових надходжень (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка кількості інвесторів у цінні папери в Україні (2021–2024)

Водночас активізація банківських операцій на фондовому ринку супроводжується зростанням фіскальних ризиків. Зокрема, серйозні труднощі викликає визначення ринкової вартості фінансових інструментів у межах трансфертного ціноутворення, особливо у випадках операцій між пов'язаними особами. Такі обставини створюють ризики недоотримання доходів бюджету та правову невизначеність для учасників ринку. Збільшення частки транскордонних операцій вимагає дотримання міжнародних

стандартів оподаткування та прозорості, зокрема відповідно до механізмів автоматичного обміну податковою інформацією.

У контексті пункту 121 частини першої статті 38 Бюджетного кодексу України, який передбачає необхідність підготовки інформації про фіскальні ризики, такі дані мають вирішальне значення для оцінки впливу фондового ринку на макрофінансову стабільність та бюджетне планування у 2025 році.

Аналіз чинної податкової нормативно-правової бази України свідчить про наявність низки системних проблем у сфері оподаткування банківських операцій на фондовому ринку, що негативно впливають як на фіскальну стабільність, так і на інвестиційну привабливість країни.

Першою проблемою є відсутність уніфікованої методики обліку доходів і витрат за операціями з цінними паперами. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV не містить чіткої регламентації щодо специфіки обліку фінансових інструментів у контексті фондового ринку [8]. Так само, як і Податковий кодекс України (далі – ПКУ) не уніфікує тлумачення щодо формування доходів і витрат за такими операціями (розділ III ПКУ) [9]. Це призводить до неоднакового трактування податкових наслідків, що створює ризики для фінансових установ під час проходження перевірок.

Можливе подвійне оподаткування при здійсненні міжнародних операцій. Незважаючи на наявність понад 70 міжнародних угод про уникнення подвійного оподаткування, недостатня імплементація їх положень у національну податкову практику (стаття 103 ПКУ) призводить до випадків повторного оподаткування доходів від операцій із цінними паперами або деривативами, особливо коли йдеться про крос-бордерні інвестиції через пов'язані структури.

Податкова звітність для банківських операцій на фондовому ринку залишається надмірно бюрократизованою, що є також проблемою. Форми звітності та алгоритми обчислення податкових зобов'язань не адаптовані до новітніх інструментів (зокрема, похідних фінансових інструментів, ETF), що не відповідає реаліям сучасного фінансового ринку.

Трансфертне ціноутворення залишається одним із найвразливіших елементів податкового контролю, особливо у банківському секторі, де широко використовуються операції між пов'язаними особами в різних юрисдикціях. Хоча відповідно до статті 39 ПКУ впроваджено принцип «витагнутої руки», на практиці існує низка проблем з документальним підтвердженням відповідності цін ринковому рівню, особливо для новітніх та малорегульованих інструментів фондового ринку [9].

Чинне законодавство не передбачає пільгового режиму оподаткування для банків, які здійснюють довгострокові інвестиції або беруть участь у фінансуванні стратегічних секторів економіки через фондовий ринок. Це суперечить практикам ЄС, де в рамках відповідних директив застосовуються податкові пільги для банків та інвестиційних компаній, які підтримують інноваційні проекти, зелені облігації, стартапи.

Основні фіскальні ризики в сфері оподаткування банківських операцій на фондовому ринку можуть нести негативні наслідки для держави (табл. 2).

Таблиця 2

Основні фіскальні ризики в сфері оподаткування банківських операцій на фондовому ринку*

<i>Ризик</i>	<i>Опис</i>
Недоотримання податкових надходжень	Невірне визначення доходів і витрат призводить до втрат бюджету
Подвійне оподаткування	Недостатня імплементація міжнародних угод спричиняє подвійне оподаткування
Ухилення через трансфертне ціноутворення	Маніпуляції з цінами між пов'язаними особами знижують податкові зобов'язання
Проблеми з податковою звітністю і контролем	Складність звітності та відсутність автоматизації ускладнюють декларування
Валютні коливання і переоцінка активів	Курсові різниці впливають на податкову базу та фінансові результати
Ризики квазіфіскальних операцій	Операції з держоблігаціями та держпідтримкою можуть створювати додаткові зобов'язання

*Джерело: [6].

У контексті виявлених фіскальних ризиків у сфері оподаткування банківських операцій на фондовому ринку особливо важливо оцінити їх значущість з точки зору впливу на державний бюджет і фінансову стабільність. Різні ризики мають неоднакову вагу: деякі з них, як-от ухилення через трансфертне ціноутворення або недоотримання податкових надходжень, мають системний характер і можуть спричинити суттєві втрати. Інші, як валютні коливання чи квазіфіскальні операції, мають більш спорадичний вплив, однак у певних умовах також здатні посилити фіскальний дисбаланс (рис. 2).

Рис. 2. Оцінка значущості податкових і фіскальних ризиків

Інформація щодо потенційних фіскальних ризиків, включаючи умовні зобов'язання та операції квазіфіскального характеру, є важливою складовою для аналізу їхнього впливу на бюджетні показники України у 2025 році. Такий аналіз здійснюється відповідно до вимог пункту 121 частини першої статті 38 Бюджетного кодексу України, що передбачає необхідність ідентифікації та оцінки фіскальних ризиків як елементу бюджетного планування [5].

У контексті дослідження фіскальних ризиків, які мають безпосередній вплив на податкову політику у сфері банківських

операцій на фондовому ринку, варто враховувати високу чутливість державних фінансів до зовнішніх шоків, геополітичних змін, а також структурних трансформацій у фінансовому секторі. Така динаміка обумовлює потребу в завчасному виявленні ризиків і формуванні механізмів їхнього пом'якшення.

У країнах Європейського Союзу, зокрема в Німеччині, Франції та Нідерландах, функціонують чітко врегульовані податкові механізми, що регулюють банківські операції на фондовому ринку. Наприклад, у цих країнах застосовуються пільгові ставки оподаткування або повне звільнення від податків для певних видів фінансових операцій, що стимулює інвестиційну активність та розвиток фінансового сектору. Окрім того, у законодавстві ЄС широко застосовуються чіткі правила трансфертного ціноутворення, які відповідають рекомендаціям Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо запобігання розмиванню податкової бази (BEPS) [7].

Важливою складовою сучасної податкової політики є також використання електронних платформ для подання податкової звітності, що забезпечує прозорість, оперативність та зручність для платників податків, а також полегшує контроль за правильністю нарахувань.

Для зменшення фіскальних ризиків і підвищення ефективності податкового регулювання пропонується:

- розробити єдину методологію податкового обліку операцій з цінними паперами та похідними інструментами;
- удосконалити механізм взаємного узгодження податкових зобов'язань у межах міжнародних угод;
- запровадити електронні інструменти для автоматизації податкової звітності банків;
- розробити податкові стимули для банків, що інвестують у довгострокові фінансові інструменти та інноваційні проекти;
- посилити контроль за трансфертним ціноутворенням шляхом інтеграції аналітичних систем обміну інформацією між контролюючими органами.

Гармонізація податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу є одним із ключових напрямів реформування фінансової сфери, що передбачено в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС згідно з статтею 383-388.

Впровадження директив ЄС, таких як Директива про спільну консолідовану корпоративну податкову базу (CCCTB) та інші нормативні акти, сприятиме формуванню єдиних стандартів оподаткування, підвищенню інвестиційної привабливості та забезпеченню автоматичного обміну податковою інформацією відповідно до міжнародних зобов'язань України.

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Фондовий ринок України відіграє важливу роль не лише у перерозподілі фінансових ресурсів, а й є індикатором загального економічного стану країни. Динаміка банківських активів свідчить про зростаючу участь банківського сектору у фондовому ринку, що підкреслює його фінансову спроможність акумулювати ресурси й інвестувати в цінні папери навіть в умовах воєнної економіки та поступової стабілізації фінансової системи. Зростання кількості інвесторів на ринку капіталу підтверджує тенденцію до активнішої участі приватного сектору, що потенційно розширює податкову базу.

Однак аналіз чинного податкового законодавства України виявив низку системних проблем, які впливають на ефективність оподаткування банківських операцій на фондовому ринку. Відсутність уніфікованої методики обліку операцій, ризику подвійного оподаткування при міжнародних фінансових операціях, надмірна складність податкової звітності, а також проблеми з контролем трансфертного ціноутворення створюють серйозні фіскальні ризики. Це може призводити до недоотримання податкових надходжень, юридичної невизначеності для учасників ринку і загрожує бюджетній стабільності. Порівняння з країнами ЄС показує, що гармонізація українського законодавства з європейськими нормами, зокрема впровадження директив ЄС, здатна підвищити прозорість, ефективність і привабливість фондового ринку, а також зменшити фіскальні ризики.

Подальші дослідження варто зосередити на розробці та впровадженні єдиної методології податкового обліку операцій з цінними паперами та похідними фінансовими інструментами, що дозволить уніфікувати підходи до визначення податкової бази та знизити ризики її невірному формуванню. Також доцільно дослідити ефективність механізмів взаємного узгодження

податкових зобов'язань у міжнародних угодах з метою мінімізації випадків подвійного оподаткування та удосконалення правового регулювання трансграничних фінансових операцій. Важливо розробити та впровадити електронні системи автоматизації податкової звітності. Окремим напрямом є створення стимулів для банків щодо інвестицій у довгострокові та інноваційні фінансові інструменти, що сприятиме розвитку національного фондового ринку і підвищенню конкурентоспроможності економіки.

Список використаних джерел:

1. Бену А. Здійснення податкового контролю в Україні у сучасних умовах. *Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем*. 2022. С. 254–256.

2. Іваненко, О. Г., Петров, І. В. Сучасний стан та перспективи розвитку фондового ринку в Україні. *Журнал економічних досліджень*. 2021. № 12(3). С. 45–67.

3. Босак А.О., Дойнік Ю.В. Фондовий ринок України: перспективи розвитку і світовий досвід державного регулювання. *Особливості митного оформлення вантажів у митному режимі «митний склад»*. 2021. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/nov/25547/nzmened-290-303.pdf> (дата звернення: 20.05.2025)

4. Миколаєць А. П. Податковий контроль: теоретичні засади і практика застосування в умовах реформування економіки України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1073> (дата звернення: 19.05.2025).

5. Бюджетний кодекс України. Документ 2456-VI, чинний, поточна редакція від 05.03.2025, підстава- 4225-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 18.05.2025).

6. Бюджетний Кодекс України. Пункт 121 частини першої статті 38 Бюджетного кодексу України. Інформація про фінансові ризики та їх вплив на показники державного бюджету у 2025 році. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 20.05.2025).

7. Директива Ради ЄС 2016/1164). URL: <https://rates.fm/ua-uk/expert-opinion/yes-borotba-z-agresivnim-podatkovim-planuvannyam-atad-1-podatok-na-vivedennyu-aktiviv-i-tonka-kapitalizaciya/> (дата звернення: 20.05.2025)

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

9. Податковий Кодекс України. Документ 2755-VI, чинний, поточна редакція від 01.04.2025, підстава- 4014-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 19.05.2025)

10. Кількість зареєстрованих інвесторів у цінні папери в Україні зросла на 34%. Мінфін України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2024/01/05/119145447/?utm.com> (дата звернення: 20.05.2025).

11. Показники діяльності банків. Мінфін України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/2024-11/?utm.com> (дата звернення: 18.05.2025).

References:

1. Bienu, A. (2022). Implementation of tax control in Ukraine under current conditions. *Rozvytok obliku, audytu ta opodatkovannia v umovakh innovatsiinoi transformatsii sotsialno-ekonomichnykh system [Development of accounting, auditing and taxation in the context of innovative transformation of socio-economic systems]*, pp. 254–256 (in Ukr.).
2. Ivanenko, O.H., & Petrov, I.V. (2021). Current state and prospects of the stock market development in Ukraine. *Zhurnal ekonomichnykh doslidzhen [Journal of Economic Research]*, 12(3), pp. 45–67 (in Ukr.).
3. Bosak, A.O., & Dojnik, Yu.V. (2021). The stock market of Ukraine: development prospects and global experience of state regulation. *Osoblyvosti mytnoho oformlennia vantazhiv u mytnomu rezhymi «mytnyi sklad» [Features of customs clearance of cargo in the customs regime "bonded warehouse"]*. Available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/nov/25547/nzmened-290-303.pdf> (Accessed 05/20/2025) (in Ukr.).
4. Mykolaiets, A.P. (2019). Tax control: theoretical principles and practice in the context of economic reform in Ukraine. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok [Public Administration: Improvement and Development]*. Available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1073> (Accessed 05/19/2025) (in Ukr.).
5. Budget Code of Ukraine (2025). Document 2456-VI, current edition — as of 05.03.2025. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Accessed 05/18/2025) (in Ukr.).
6. Budget Code of Ukraine (2025). Fiscal risks and their impact on the state budget indicators in 2025. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (Accessed 05/20/2025) (in Ukr.).
7. Council of the European Union (2016). Council Directive EU 2016/1164. Available at: <https://rates.fm/ua-uk/expert-opinion/yes-borotba-z-agresivnim-podatkovim-planuvanniam-atad-1-podatok-na-vivedennya-aktiviv-i-tonka-kapitalizaciya/> (Accessed 05/20/2025) (in Ukr.).
8. On Accounting and Financial Reporting in Ukraine, Law of Ukraine No. 996-XIV. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 05/20/2025) (in Ukr.).
9. Tax Code of Ukraine (2025). Document 2755-VI, current edition — as of 01.04.2025] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Accessed 05/19/2025) (in Ukr.).
10. Ministry of Finance of Ukraine (2024, January 5). Number of registered securities investors in Ukraine increased by 34%. Available at: <https://minfin.com.ua/ua/2024/01/05/119145447/?utm.com> (Accessed 05/20/2025) (in Ukr.).
11. Ministry of Finance of Ukraine (2024). Bank performance indicators. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/2024-11/?utm.com> (Accessed 05/18/2025) (in Ukr.).

Надійшла до редакції 05.05.2025

Прийнято до друку 18.06.2025

Публікація онлайн 30.06.2025